

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua Turvallisuuskomitean lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024

(YTS2024). Maanmittauslaitos lausuu asiassa seuraavaa.

Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lukuun kommentoitavaa.

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Luotettavan tiedon merkitys yhteiskunnan elintärkeissä toiminnoissa on tarpeen tuoda esiin yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa.

Yhteiskunta verkottuu ja digitalisoituu yhä nopeammin ja toimii yhä enenevässä määrin datan, informaation ja niistä muodostetun tiedon ja palvelujen

varassa. Tiedon laatu, luotettavuus, lähde ja tuottaja tulee olla läpinäkyvästi tiedossa ja sen tuottajaan on oltava luottamus.

Tietohuoltomme ytimen muodostavat perustietovarannot eli perusrekisterit, joita ylläpitävät Digi- ja väestötietovirasto, Maanmittauslaitos, Patentti- ja rekisterihallitus, Verohallinto sekä Tilastokeskus. Perustietovarannot ovat yhteiskuntamme tietohuollon korvaamaton pääoma, jonka arvon säilyttämisestä

ja kasvattamisesta on pidettävä huolta. Monikäyttöisyyden periaatteen mukaan perusrekisterien tiedot kerätään vain kerran, minkä jälkeen ne ovat tietopalveluina muiden tiedon tarvitsijoiden käytettävissä.

Perustietovarantoja ylläpitävät viranomaiset vastaavat hallinnoimiensa rekisterien tietopalveluiden tuottamisesta ellei toimivallasta ole toisin säädetty.

Tietopalveluita voidaan tuottaa myös yhteistyökumppanien avulla. Näissäkin tapauksissa vastuu tietopalveluiden tuottamisesta ja lainmukaisuudesta säilyy perustietovarantoja ylläpitävillä viranomaisilla.

Käytettävyys on keskeinen vaatimus kaikessa rekisterinpidossa. Käytettävyyttä voi lähestyä joko rekisterin tietojen ja siitä annettavien palvelujen näkökulmasta tai tietojärjestelmien teknisen toimintavarmuuden näkökulmasta. Ensin mainitussa näkökulmassa korostuvat toiminnalliset seikat, kuten tietojen luovuttamista koskeva menettely sekä suoritteiden ja palvelujen asiasisältö. Teknisen toimintavarmuuden näkökulmassa taas painottuvat esimerkiksi palvelujen vasteajat sekä tietojärjestelmien toimiminen virhe- ja poikkeusolotilanteissa. Perusrekisterit edellyttävät tietojen ja palvelujen sekä ohjelmistojen, tietokantojen, laitteistojen ja tietoliikenteen asianmukaista suojaamista normaali- ja poikkeusoloissa hallinnollisilla, teknisillä ja muilla toimenpiteillä.

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lukuun kommentoitavaa.

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lukuun kommentoitavaa.

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lukuun kommentoitavaa.

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Maanmittauslaitoksella ei ole tähän lukuun kommentoitavaa.

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

28. Rahoitusjärjestelmän toiminnan turvaaminen, Toimijat

Maanmittauslaitos on aikaisemmin tunnistettu keskeiseksi viranomaiseksi (YTS 2017).
Maanmittauslaitos toiminta liittyy edelleen ja tulevaisuudessa

keskeisesti rahoitusmarkkinoiden toiminnan turvaamiseen. Maanmittauslaitos ylläpitää kansallista lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriä, johon merkitään kiinteistöjen omistajatiedot sekä tiedot kiinteistöihin (sekä vuokra-alueisiin) kohdistuvat panttaukset. Lisäksi Maanmittauslaitos ylläpitää kansallista huoneistotietojärjestelmää, johon merkitään asunto-osakeyhtiöiden osakkeenomistajat ja osakehuoneistoihin kohdistuvat panttaukset. Huoneistotietojärjestelmän tietoja mm. asunto-osakeyhtiöiden osakehuoneistojen lainaosuudet (HTJ2-hanke) tullaan hyödyntämään myös positiivisessa luottotietorekisterissä. Maanmittauslaitos turvaa siten kansallisen omistus- ja vakuusjärjestelmän toiminnan ja toimivuuden sekä yhteiskunnan vakautta tältä osin. Maanmittauslaitoksen rekistereitä/tietoja hyödyntävät pankki- ja rahoitusalan yritykset.

Maanmittauslaitos turvaa ja ylläpitää myös satelliittipaikannuksen (PNT) vaatimaan tutkimusinfraa, jota hyödyntäen pörssit ja rahoituslaitokset ottavat aikaisignaalin paikannussatelliiteista. Tämä on ainut keino maailman laajuisesti harmonisoida rahaliikenne eri toimijoiden välillä.

Maanmittauslaitos on siten hyvä mainita edelleen keskeisenä toimijana tässä strategisessa tehtävässä.

46. Avaruuspalveluiden saatavuuden varmistaminen, Toimijat

Maanmittauslaitos ylläpitää maailmanlaajuiseen verkkoon kuuluvaa Metsähovin Geodeettista tutkimusasemaa, joka tuottaa dataa avaruusohjelmissa

tarvittavan Maan asennon ja liikkeiden määrittämiseen. Maanmittauslaitos, Suomen ympäristökeskus ja Teknologian tutkimuskeskus VTT tekevät kaukokartoitukseen ja satelliittinavigointiin liittyvää tutkimusta ja merkittävää operatiivista toimintaa. MML:lla on tehtävänä lähiavaruuden havainnointi. Suomi on jo mukana EU:n SST-toiminnassa (Space Surveillance and Tracking) ja nykyisen laserin havaintoaikaa on luvattu siihen 20%.

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

Maanmittauslaitos on kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukainen julkisen hallinnon toimija ja keskushallinnon viranomainen, jonka toiminta ja tiedot vaikuttavat usealla eri sektorilla.

Maanmittauslaitoksen ylläpitämät peruspaikkatiedot sisältäen maastotiedot, ilmakuvat ja laserkeilausaineistot, kiinteistötiedot ja huoneistotiedot ovat keskeisessä roolissa monessa tehtävässä. Lisäksi MML:n tehtävänä on paikkatietoalan tutkimus mm. navigointiin, paikannukseen (sisältäen GPS-paikannuksen häirintä), kaukokartoitukseen, geoinformatiikkaan ja geodesiaan liittyen. MML ylläpitää myös kansallisia referenssijärjestelmiä ja GNSS -tukiasemaverkkoa. Maanmittauslaitoksen toiminta, palvelut ja tietovarannot huomioiden MML:n voi nähdä myös taustatoimijana Suomen sotilaallisessa puolustamisessa (9) ja Liikenneverkkojen ja -palveluiden sekä huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten turvaamisessa (33).

Mikkonen Soile

Maanmittauslaitos - Pääjohtaja Pasi Patrikainen ja ylijohaja Petri Korpinen